

Sanja Iveković *Urgent Matters* 18/04 – 02/08/2009

Van 18 april tot 2 augustus 2009, presenteren BAK, basis voor actuele kunst in Utrecht, en het Van Abbemuseum in Eindhoven, *Urgent Matters*, een tweedelige solotentoonstelling van Sanja Iveković. De opening vindt plaats op zaterdag 18 april om 14.00 uur bij het Van Abbemuseum en om 19.00 uur bij BAK. Bij BAK zal om 20.00 uur de performance *Übung Macht den Meister* (Practice Makes a Master), oorspronkelijk uitgevoerd door Iveković in 1982 in Berlijn, opnieuw worden uitgevoerd door de danseres Sonja Pregrad.

Sanja Iveković

Sanja Iveković (1949, woont en werkt in Zagreb, Kroatië) is een van de belangrijkste kunstenaars van haar generatie en van dit moment. Sinds de jaren '70 werkt zij met diverse media zoals fotografie, performance, video, installaties, en acties. Ze behoort tot de artistieke generatie die opkwam na 1968, de 'post-object', conceptuele kunststroming die bekend staat als 'New Art Practice'. Iveković's werk kan worden gekarakteriseerd als een kritische artistieke praktijk, doordrongen van de politiek van het beeld en het lichaam en als een analyse van geconstrueerde identiteiten in de media, waarbij ze de strategieën van politieke betrokkenheid, solidariteit en activisme toepast. In de (toenmalige) Joegoslavische (en daarmee Kroatische) kunstwereld was ze de eerste kunstenares die een feministisch perspectief toepaste in haar werk en haar praktijk als activist. Sinds de politieke omslag van 1989 houdt Iveković zich voornamelijk bezig met de ineensval van socialistische regimes en met de gevolgen van de triomf van het kapitalisme en de markteconomie op de leefomstandigheden van met name vrouwen.

Van haar vroege foto's en performances tot haar grote publieke samenwerkingsprojecten van de laatste jaren, heeft Iveković de veranderende rol van individuele en persoonlijke waarden en hoe deze zich in het openbaar manifesteren (of juist niet) zichtbaar gemaakt. Politieke en economische beperkingen en man-vrouw kwesties dienen als onontkoombare achtergrond voor haar werk, een positie die de veranderingen van 1989 (zij het in enigszins gewijzigde vorm) heeft overleefd. In haar niet aflatende verkenning van de grens tussen het publieke en het private zelf, verwijst ze op subtiele wijze naar onze collectieve verantwoordelijkheid voor de dingen die om ons heen gebeuren, waardoor haar werk ons (zonder te oordelen) in staat stelt een helderder beeld te krijgen van de wederzijdse afhankelijkheid van dingen en de reikwijdte van onze handelingen, van het kleine gebaar tot het grote verhaal.

Sanja Iveković, onderdeel van *Triangle*, 1979. Foto Dalibor Martinis

Sanja Iveković nam deel aan de 10th Istanbul Biennial (2007), documenta 12 (2007) en documenta 11 (2002) in Kassel en Manifesta 2 (1998) in Luxemburg. Andere tentoonstellingen zijn (selectie): re.act.feminism – performance art of the 1960s and 70s today, Akademie der Kunst, Berlijn, 2008–2009; As soon as I open my eyes I see a film. Experiment in the art of Yugoslavia in the 60's and 70's, Museum of Modern Art, Warschau, 2008; The Order of Things, MuHKA, Antwerpen, 2008; Living Currency/La Monnaie Vivante, Tate Modern, Londen, 2008; Forms of Resistance – Artists and the Desire for Social Change from 1871 to the present, Van Abbemuseum, Eindhoven, 2007; WACK! Art and the Feminist Revolution, The Museum of Contemporary Art, Los Angeles, 2007; Die Regierung. Paradiesische Handlungsraume, Secession, Wenen, 2005; Now What? Dreaming a better world in six parts, BAK, basis voor actuele kunst, Utrecht, 2003; After the Wall, Moderna Museet, Stockholm, 1999/2000

BAK en het Van Abbemuseum

Het werk van Sanja Iveković is nog nauwelijks te zien geweest in Nederlandse musea en kunstinstellingen. Deze tweedelige tentoonstelling heeft als doel een nieuw publiek uitgebreid kennis te laten maken met het

werk van Iveković en probeert haar praktijk inzichtelijk te maken door haar feministische stem te verbinden met de maatschappelijke, politieke en historische ontwikkelingen in Kroatië, het land waarin ze woont. Iveković's werk is van cruciale betekenis om zicht te krijgen op hoe de Europese kunst zich in de laatste vijftig jaar ontwikkeld heeft. Deze tentoonstelling toont een selectie van sleutelwerken in Iveković's oeuvre vanaf de jaren '70 tot op heden.

De tentoonstelling in het Van Abbemuseum is vooral gericht op haar eerdere werk van vóór 1989, voornamelijk bestaand uit met een nadruk op fotoseries, collages en gefilmde performances. De werken worden tentoongesteld rondom de grote verticale ruimte van de museumtoren, waar een recenter monumentaal werk, *Lady Rosa of Luxembourg*, 2001, wordt gereconstrueerd.

Bij BAK is een keuze uit haar meer recente werk te zien en drie nieuwe producties, waaronder een nieuwe versie van het bekende *Women's House*, een collectief portret van vrouwen die in een lokaal opvangtehuis voor mishandelde vrouwen wonen. De tentoonstelling wordt naar de publieke ruimte uitgebreid met Iveković's voorstel om een straat in Utrecht te vernoemen naar de *Onbekende Heldin* (Unknown Heroine).

Als instituten hebben BAK en het Van Abbemuseum in het verleden al meerdere malen samen aan projecten gewerkt en we zijn opgetogen dat we onze gezamenlijke interesses verder kunnen ontwikkelen met dit uitgebreide inzicht in de complexe kunstpraktijk van Sanja Iveković.

Sanja Iveković, *Novi Zagreb (Ijudi iza prozora)* [New Zagreb (People Behind the Windows)], 1979, foto-collage, digitale print

Symposium: *When is Feminism in Art? The Case of Sanja Iveković* **28/05/2009, 11.00 – 18.00 uur**

Op donderdag 28 mei 2009 organiseren BAK en het Van Abbemuseum het symposium *When is Feminism in Art? The Case of Sanja Iveković*. Dit eendaagse symposium wenst een bijdrage te leveren aan de kennis en het begrip van de geschiedenis van kunst in Centraal- en Oost-Europa door een concreet voorbeeld van de ontwikkeling van een feministische positie in een specifieke culturele en politieke topografie.

Sprekers zijn onder andere:
Katy Deepwell, oprichter en redacteur van *n.paradoxa: international feminist art journal*, Londen
Tom Holert, kunsthistoricus en cultuurcriticus, Academy of Fine Arts, Wenen/Berlijn
Nataša Ilic, curator en lid van het curator collectief *What, How and for Whom/WHW*, Zagreb
Bojana Pejic, kunsthistoricus en curator, Berlijn
Georg Schöllhammer, schrijver en hoofdredacteur, Springerin, Wenen

Taal: Engels
Toegangspreis: € 10 (incl. lunch)
Locatie: Van Abbemuseum, Eindhoven (Auditorium)
Reserveren verplicht, zie: www.vanabbemuseum.nl.

Van Abbemuseum
Bilderrijcklaan 10
Eindhoven
www.vanabbemuseum.nl

Openingstijden & toegangsprijs BAK:
Woensdag–zaterdag 12.00–18.00 uur
Zondag 13.00–18.00 uur
Toegangsprijs € 4
Korting (studenten, 65+, groepen min. 10, kinderen < 12) € 2
BOOKS@BAK leden: gratis toegang
Handboek € 5

Openingstijden & toegangsprijs Van Abbemuseum:
Dinsdag–zondag 11.00–17.00 uur
Op donderdagen is het museum geopend tot 21.00 uur en is de toegang gratis vanaf 17.00 uur.
Toegangsprijs € 8,50
Groepen van 15 of meer, 65+ € 6
Studenten, CJP houders € 4
Handboek € 5

Voor redactie
Voor meer informatie kunt u contact opnemen met

Van Abbemuseum
Ilse Cornelis
Bilderrijcklaan 10
5611 NH Eindhoven
t: +31 (0)40 2381019
f: +31 (0)40 2460680
e: i.cornelis@vanabbemuseum.nl

BAK, basis voor actuele kunst
Lange Nieuwstraat 4
3512 PH Utrecht
t: +31 (0)30 2316125
f: +31 (0)30 2304866
e: info@bak-utrecht.nl

bak

basis voor
actuele kunst

vanabbemuseum